

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Андрієвської Юлії Ігорівни «Адміністративні процедури в діяльності органів прокуратури», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Для належної реалізації прокуратурою своїх повноважень та ефективного вирішення задач, що стоять перед нею, нормативно встановлюються загальні і спеціальні процесуальні форми, в рамках яких визначаються і використовуються на практиці відповідні правові процедури. Зауважимо, що умовах демократизації публічних відносин і децентралізації публічної влади істотно зростає роль і значення адміністративних процедур, адже головним їх завданням є упорядкування діяльності органів влади, їх службових і посадових осіб, а також інших суб'єктів адміністративних правовідносин, що є одним із головних факторів підвищення ефективності та якості роботи публічної адміністрації щодо забезпечення належного виконання нею своїх завдань і функцій. Саме тому першочергового значення на сучасному етапі реформування адміністративного права України набуває дослідження сутності адміністративних процедур та їх значення в діяльності органів прокуратури України.

В цьому аспекті дисертаційне дослідження Андрієвської Юлії Ігорівни «Адміністративні процедури в діяльності органів прокуратури» є актуальним та своєчасним.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана згідно з Планом науково-дослідницької роботи кафедри конституційного, адміністративного права та соціально-гуманітарних дисциплін Інституту права та суспільних відносин Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» на тему: «Адміністративно-правове регулювання суспільних відносин» (номер державної реєстрації 0107U008696). Тема дослідження відповідає Пріоритетним напрямкам розвитку правової науки на

2011–2015 роки (затверджені постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 24.09.2010 № 14) та перспективним напрямом кандидатських і докторських дисертацій за юридичними спеціальностями, перелік яких затверджено рішенням Президії Національної академії правових наук України від 18.10.2013 № 86/11 (с. 5).

Мета дисертаційного дослідження і сформульовані відповідно до неї задачі дозволили дисертантці на основі аналізу чинного законодавства України та узагальнення практики його реалізації, вивчення наукових розробок визначити адміністративні процедури в органах прокуратури, охарактеризувати адміністративно-правові засади їх розвитку та становлення.

Об'єкт та предмет дослідження сформульовані вдало і відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України (стор. 6).

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлено досить раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційної роботи. Загальна структура роботи в цілому є логічною, послідовною, раціональною, обґрунтованою предметом, метою та завданнями дослідження.

Методологічною основою дисертації стали загальні і спеціальні методи наукового пізнання. Їх застосування обумовлюється системним підходом, що дає можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту та юридичної форми. Крім того, автором уміло використано низку загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, в тому числі, порівняльно-правовий, логіко-семантичний, логіко-юридичний і системно-структурний. Загалом, комплексне поєднання зазначених методів дослідження стало запорукою успішного вирішення поставлених дисертантом завдань (с.6-7).

Методи дослідження охоплюють сукупність загальних та спеціальних методів наукового дослідження. В роботі використовувалися такі методи, як історичний, формально-логічний, системно-структурний та логіко-

семантичний. Комплексний підхід до використання вказаних методів дозволив всебічно розглянути стан правового регулювання адміністративних процедур в діяльності органів прокуратури України, виявити недоліки й прогалини та надати пропозиції щодо його вдосконалення. (стор. 6).

Високий ступінь вірогідності і наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено використанням значного обсягу літературних джерел та нормативно-правових актів, що дозволило здобувачеві сформулювати ряд важливих наукових положень, висновків та рекомендацій.

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексних досліджень адміністративних процедур у діяльності прокуратури України. У результаті проведеного наукового дослідження сформульовано ряд нових наукових положень і висновків.

Так, заслуговує на увагу аргументація дисертант щодо характеристики дефініції поняття «адміністративні процедури в діяльності органів прокуратури», під якими запропоновано розуміти встановлений за допомогою відповідних нормативно-правових актів порядок здійснення органами та посадовими особами органів прокуратури своїх повноважень як зовнішнього, так і внутрішнього характеру (с. 8).

Заслуговує на увагу висновок про те, що недоліком у правовому регулюванні адміністративних процедур припинення служби в органах прокуратури є те, що в Законі України «Про прокуратуру», на відміну від Закону України «Про державну службу», не визначено положення про те, що прокурор, який має намір звільнитися за власним бажанням, протягом 14 днів має право відкликати свою заяв (с. 9).

Цікавим є авторська характеристика завдань адміністративних процедур в діяльності органів прокуратури, серед яких виокремлено такі: упорядкування взаємовідносин з іншими органами державної влади та громадськістю; забезпечення законності в діяльності органів прокуратури під час реалізації її функцій; регулююча функція; забезпечуюча функція; охоронна функція;

організаційна функція; обмежувальна функція. (с. 52).

Заслуговує на увагу визначення процедури прийняття на службу в органи прокуратури, під якою запропоновано розуміти встановлений чинним законодавством порядок дій, якому мають слідувати органи прокуратури та громадяни, що мають намір вступити на службу у дані органи, для того, щоб між першими та другими виникли службово-трудові відносини (с. 104).

Наукову цінність має висновок, що під юридичними фактами припинення державної служби в органах прокуратури запропоновано розуміти сукупність факторів (підстав, умов, обставин), визначених чинним законодавством України, настання яких тягне за собою припинення служби в органах прокуратури. Слушно запропоновано визначення поняття «адміністративних процедур припинення служби в органах прокуратури» під яким слід розуміти встановлений чинним законодавством порядок дій, які відповідно до норм чинного законодавства України мають вчинити обидві сторони державно-службових правовідносин для настання конкретного юридичного факту – припинення державної служби в органах прокуратури України (с. 105–106).

Обґрунтованим є підхід дисертанта щодо окреслення проблем вдосконалення окремих адміністративних процедур у діяльності органів прокуратури, зокрема слушно обґрунтовано необхідність вирішення таких проблемних моментів: 1) потребує перегляду визначення термінів здійснення дисциплінарного провадження, адже вони є дуже затягнутими у часі, а основною особливістю дисциплінарної відповідальності є те, що вона носить виховний характер та має бути оперативною; 2) потребує вдосконалення процедура визначення підстав для притягнення до дисциплінарної відповідальності. Зокрема, наголошено, що у статті 8 Дисциплінарного статуту прокуратури України зазначається, що за «... неналежне виконання службових обов'язків...» прокурора може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності. Однак у чинному законодавстві не визначено, за порушення яких обов'язків прокурора може бути притягнуто до дисциплінарної

відповідальності, саме тому не досить зрозуміло, за що буде відповідати особа;

3) потребує вдосконалення перелік видів дисциплінарних стягнень, що визначаються у статті 9 Дисциплінарного статуту прокуратури України. (с. 165).

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Відзначаючи загалом належний рівень рецензованої дисертації, не можна не відмітити, що вона не позбавлена певних недоліків та суперечливих положень, які потребують додаткових пояснень та уточнень.

1. Аналізуючи роль і місце прокуратури в системі правоохоронних органів, автору слід було більш детально дослідити ознаки правоохоронних органів, та охарактеризувати види адміністративних процедур в правоохоронних органах, взагалі, а потім вказати на особливості адміністративних процедур в діяльності органів прокуратури.

2. На сторінці 51 дисертаційного дослідження здобувачка наголошує, що роль прокуратури в системі правоохоронних органів зазнавала певних змін, обумовлених особливостями соціального, економічного та політичного розвитку країни, при цьому специфіка місця органів прокуратури у національному правоохоронному механізмі, окрім іншого, полягає у тому, що вона контролює та координує діяльність інших правоохоронних органів, забезпечуючи належний рівень законності, злагодженості, ефективності та результативності їх діяльності. На моє переконання, все ж так варто було вказати про які саме зміни в органах прокуратури йдеться;

3. Аналізуючи особливості адміністративних процедур під час прийняття на службу до органів прокуратури в сучасних умовах (стор. 54–70), слід було зосередити увагу на аналізі результатів оновлення кадрового складу в органах прокуратури, зосередити увагу на тих проблемах, що виникли під час формування нового кадрового складу органів прокуратури;

4. В роботі автор часто наголошує на необхідності вдосконалення чинного законодавства, яка регулює діяльність органів прокуратури. Якість роботи була б вищою, якби здобувач виклав би свої пропозиції у вигляді

конкретних проектів законодавчих чи підзаконних актів з досліджуваної тематики.

Проте, вищенаведені зауваження, які у певній мірі носять характер побажань, не впливають на загальну позитивну оцінку якості виконаної дисертантом роботи. Теоретичні результати й наукові положення, які містяться в цій дисертації, характеризуються єдністю змісту і свідчать про особистий вклад автора в юридичну науку. Вдалих і логічно поєднаний вибір у дослідженні питань, їх актуальність, розумне співвідношення теоретичних міркувань та прикладів з практики, чіткість викладу матеріалу, аргументованість наукових висновків і узагальнень свідчать про значний науковий рівень проведеного дослідження та його практичне значення.

Зміст дисертаційної роботи висвітлений достатньо повно, виклад запропонованих в роботі положень базується на ґрунтовному опрацюванні літературних джерел із проблематики дисертаційного дослідження. Автор сформулював свої висновки, які здатні стати значним внеском у розвиток вітчизняного адміністративного права.

Практичне значення одержаних результатів в теоретичній і практичній сферах обумовлюється тим, що сформульовані і обґрунтовані в дисертації висновки та пропозиції розширюють і поглиблюють існуючі знання про сутність та особливості адміністративних процедур в діяльності органів прокуратури, їх може бути використано для поліпшення правотворчої та правозастосовної діяльності різних державних органів.

Повнота висвітлення результатів дослідження.

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, досить повно викладено у наукових працях, п'ять з яких – наукові статті у фахових виданнях з юридичних наук в Україні, одна – у зарубіжному виданні, три – тези наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату.

Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат

оформлено відповідно до встановлених МОН України вимог.

Загальний висновок.

Дисертаційне дослідження «Адміністративні процедури в діяльності органів прокуратури» є завершеною працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання. Виходячи із зазначеного, слід вказати, що дисертаційне дослідження повністю відповідає науковій спеціальності 12.00.07 та вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а його автор - Андрієвська Юлія Ігорівна - заслуговує присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

**Доцент кафедри цивільного права і процесу
Національної академії внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент**

С. Бурлака